

Po završetku zvaničnog, protokolarnog dela Svečane skupštine Srpske akademije inovacionih nauka (SAIN), zamolili smo njenog predsednika, barona Petra Rajačića, za kraći intervju.

Šta je pokazala ovogodišnja Skupština?

-I ova svečana skupština dokazuje da smo postali interesantni i za elitne ljudе Srbije. SAIN je postao brend u kojem je časno sudekovati. Onaj ko ima pravi patent ne kuka na cenu i ne čeka, on proizvodi i prodaje, a naši članovi imaju upravo to i baš tako se ponašaju. Mi koji smo pratili njihov rad, osetili smo olakšanje. Prvi put, nakon niza godina, jedan skup je prošao bez jadikovanja. Očigledno da oni koji znaju kuda idu, ne traže vodiča. Kao intelektualna snaga oni predlažu rešenja i institucijama nude pomoć i žele da se što više integrišu u sistem. Ipak, žao mi je što mnoge stvari pre prihvataju i koriste ljudi u inostranstvu, a naše znanje se ovde često nipođaštava.

Kako biste ocenili minuli rad SAIN-a u proteklom periodu i njeno mesto i ulogu?

-Danas vrlo poznata ne samo srpska nego međunarodno priznata naučno-inovaciona jedinica, Srpska akademija inovacionih nauka, nastala je na tradicionalnoj umnosti našeg naroda i njegovih velikana Nikole Tesle, Mihajla Pupina, Dragutina Milankovića i inih kreativnih stvaraoca i razvija se kao elitni inovacioni brend. U proteklih 7 godina postala je nezaobilazni inovacioni subjekt i podstakla niz značajnih projekata. Akademija je član mnogih asocijacija, privrednih komora i udruženja. Čak je i najveća ruska pronalazačka asocijacija „Arhimed“ naš kolektivni član, a direktor je postao akademik. Nekoliko pronalazačkih udruženja postali su kolektivni članovi Akademije. Mnogi privredni subjekti koristili su njena multidisciplinarna znanja i inovacione sposobnosti za rešavanje svojih uskih grla ili razvojnih potreba. Članovi Akademije radili su na Projektu Ministarstva nauka o novom organizovanju pronalazača i dali svoj doprinos novom Zakonu o inovativnoj delatnosti. Pokretali su razne promene u stvaranju inovativnog ambijenta. Inicirali su preko svojih članova i prijatelja iz Banja Luke da se u Evropskom pronalazaštvu uspostavi posebna organizaciona jedinica žena pronalazača. Ta ideja je uspela i u Banja Luci je održana Međunarodna konferencija žena inovatorki.

Ko su članovi Srpske akademije inovacionih nauka?

-To su ljudi posebne energije, volje znanja i htenja, koji imaju vlastite novosti-patente i koji stvaraju nova tehničko-tehnološka, kulturna-umetnička i sportska dela. Članovi naše Akademije su ugledni, priznati i istaknuti naučnici, istraživači i inovatori, koji u društvu znanja razvijaju svoje stvaralačke raznolikosti. To su ljudi koji imaju znanje i sposobnosti da sagledavaju i razumevaju brzinu promena i pretvaraju ih u razvojne šanse i profitne izazove. Oni ne samo da su otvoreni prema novim idejama, oni ih stvaraju. Akademija ima više od 70 doktora nauka. Većinu članstva čine univerzitetki profesori, rektori univerziteta, direktori instituta i direktori visokih škola koji u praksi spajaju obrazovanje, istraživanje i inovacije. Dakle, oni direktno transformišu znanje u inovacije, inovacije u proizvodnju, a proizvode na tržište. Mnogi od njih osnovali su vlastite proizvodnje i ostvaruju profit. Mnogi su poznatiji u inostranstvu nego kod nas, jer mi još uvek nedovoljno cenimo i uvažavamo ljude od znanja i umeća.

Šta i kako učiniti da se situacija na tom planu u Srbiji promeni?

-Akademija ima za cilj stalni doprinos razvoju Srbije na osnovu vlastite inovativne pameti. Uz to nastoji učiniti sve što je moguće na promovisanju stvaralaštva među mladim kreativnim ljudima, kao i drugim pokretačima inovacija. Akademija svojim radom doprinosi temeljnom pokretanju promena u različitim delatnostima ljudskih aktivnosti. Pored globalnog razvojnog cilja, Akademija se zalaže za celoživotno učenje i usavršavanje na svim nivoima, u skladu sa dokumentima Europske komisije koji podstiču strategiju inovacija Europske unije. Smatramo da će naša inovativna stvarnost da bude sve lošija ukoliko ne budemo uvažavali nadarenost i kreativnost od najranije mladosti. Naši akademici su sebi stavili u zadatak da dobrovoljno edukuju ljudе na seminarima i drugim oblicima trenažа u pravcu stvaranja inovativne kulture kao preduslova za informaciono društvo i za efikasno preduzetništvo. U tom smislu, Akademija je otvorena prema kulturnoj raznovrsnosti kao metodi jačanja međunarodno kulturne i tehničko-tehnološke komunikacije i dijaloga. Otvorena je i za inostrano članstvo što ju je svrstalo u red poznatih međunarodnih akademija. Ima članove iz najmoćnijih zemalja sveta. Na taj način širi svoju kadrovsku i informacionu osnovu, što omogućava korišćenje tuđih resursa i znanja, kao i razmenu iskustava i realizaciju višegodišnjih i dugoročnih programa.

Na šta su posebno usmerene aktivnosti SAIN-a?

-Aktivnosti Srpske akademije inovacionih nauka usmerene su na jačanje inovacionog i interkulturnog dijaloga za razvoj kreativnijeg, otvorenijeg, fleksibilnijeg i tolerantnijeg društva upravo na polju obrazovanja, inovacija i preduzetništva. Preko medija širimo vesti o inovativnim uspesima, stvaramo pozitivnu praksu i na svim skupovima na kojima učesvuju, naši članovi se zalažu za konstruktivne inovacione promene, promene na bolje. Zato je i osmišljena i promovisana ideja o izgradnji Inovaciono-razvojnog centra Nikola Tesla u Beogradu. Tim činom nastoje se podstaći društveni faktori na potrebu prepoznavanja, odabira, okupljanja, usmeravanja, obrazovanja i permanentne edukacije kreativne elite društva. Želja je da se izgradi moćna zgradu i da se predstave naši naučni, dizajnerski, projektantski i građevinski futuristički potencijali na korisnost Srbiji i pomen Tesli. Namera Akademije je da doprine se stvaranju vlastitih sredstava radi kreiranja domaćih tehnologija i proizvoda za evropske

trgovinske lance. U tom smislu priprema se niz novih akcija s kojima se želi prodreti u najšire slojeve društva kako bi njeni članovi svojim znanjem i kreativnošću doprineli ukupnom nacionalnom boljitetu. U prvom redu želi se podstićati društvo da omogući mladima da budu kreatori svoje budućnosti, da znaju maksimalno koristiti svoje umne resurse. Naši akademci pišu knjige "Kako uspeti" kao prave inovativne priručnike i preduzetničke vodilje. Pokušavamo naći načina da zainteresujemo odlučujuće da stvore uslove za prepoznavanje prirodne nadarenosti i smisla za inovativnost mlađih i da im se omogući ravnoj u skladu sa inicijativama i sposobnostima u intelektualnom i tehničkom smislu, koji će širokoj publici omogućiti upoznavanje s inovatorskim ostvarenjima. Podsticanjem stvaralaštva i inovacija stvorimo uslove rasta i otvarati nova radna mesta. Svakako da nam treba veća veza obrazovnih institucija, instituta i institucija nauke, kao i umreženost tih faktora sa korisnicima u području investiranja i privrede, ali i svetskih centara znanja i implementacije.

Šta bi za Srbiju značila izgradnja Teslinog centra?

-Mi u izgradnji Teslinog centra vidimo velike mogućnosti i veliku koncentraciju znanja svih nivoa. To bi nam povratilo pozitivan imidž u svetu i stvorilo uslove za vraćanje naših umova iz sveta, da stvaraju svetske programe i projekte u svojoj zemlji i da ih plasiraju po svetu. Taj naš cilj nije ostao nezapažen i od našeg predsednika Republike Srbije, gospodina Borisa Tadića, koji je podržao našu inicijativu za stvaranjem društva, koje će počivati na znanju naših građana i otišao i dalje konkretizujući i lokaciju. Mediji svih okolnih zemalja, kao i najvećih zemalja sveta preneli su tu našu ideju. Taj projekat prezentovali smo u Ruskoj akademiji nauka sredinom ove godine na njihovim institutima. Delegaciju su činili prof. dr Marko Todorović, koji je nadogradio Mendeljejevu tablicu elemenata, prof. dr Larisa Jovanović, vodeći ekolog, Milutin Popović Zahar, koji je postao njihova muzička ikona, komponujući im pozdravnu pesmu „Oda olimpika“ za Omladinsku Univerzijadu 1998. godine i moja malenkost. Dobili smo veliku podršku i potpisali sporazum sa institutima Ruske akademije nauka o naučno-istraživačkoj i inovacionoj saradnji. Ruska strana nas je uverila da će da napiše pisma Predsedniku Ruske federacije i Vladu, da i materijalno-finansijski podrže naš projekat i da o tome obaveste našu Vladu. Informisani o uzvišenosti i međunarodnom ugledu naše Srpske akademije inovacionih nauka, ruski naučnici boravili su u Beogradu 13-14. septembra, gde su predstavili svoje nove tehnologije i upoznali se sa novim tehnološkim dostignućima našeg članstva. Prisutni direktori instituta i rektori univerziteta potpisali su pod pokroviteljstvom predsednika Privredne komore Beograda, našeg akademika dr. Milana Jankovića, šest sporazuma o dugoročnoj inovacionoj istraživačkoj saradnji. Bilo je i predloga o osnivanju zajedničkog preduzeća za plasman inovativnih tehnologija. Direktorka ruskog Instituta za medicinska i biotehnološka istraživanja sa saradnicima posetila je opštu bolnicu „Impuls“, našeg akademika Boriše Milekića i s velikim interesom razgledala laboratorije i opremu bolnice. Dogovoren je da zajedno razvijaju Milekićev Eko-Robot. Našim ruskim partnerima predstavio je vinariju ALEKS iz Sremskih Karlovaca, istaknuti proizvođač Baron-Bermeta gospodin Nenad Ratković, čiji su proizvodi podigli i zagrejali atmosferu, a bilo je i za poneti u Rusiju poneka flaša.

Sve u svemu, imali smo brojne uspešne aktivnosti, pa se za ovu godinu može reći da je bila uspešna, a za sledeće se nadamo da će biti i berište-zaključio je razgovor baron Petar Rajačić.